

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

ת.

עין משפט
נר מצוה

בַּח א ב ג מִי פִּי מֵהֶלֶךְ
מַפְלֵה הֵלֵךְ [ב] ג סָמָה
עֲשֵׂיוֹן יֵט טוֹשֵׁעַ אִיחָם סִי
קִט סֵפִי א:
בַּח א ב ג מִי פִּי מֵהֶלֶךְ
עֲזוּדָה כּוֹכְבִים הִלְכָה
וְעֵינִי בְּהַסְגוֹת סָמָה לֵאחֹרַן
מִמֶּה טוֹשֵׁעַ יֵד סִי קָמָה
סֵפִי א:
ל א מִי שֶׁ טוֹשֵׁעַ שֶׁס
סֵפִי ח:
ל א ז מִי שֶׁ הֵלֵךְ טוֹ
סָמָה שֶׁ טוֹשֵׁעַ יֵד
סִי קָנָה סֵפִי א:

תורה אור השלם

1. אָחוֹר וְקִדְּם צִרְתָּנִי
תִּשָּׁת עָלַי כַּפְּכָה;
תְּהִלִּים קִלְטָה
2. וְתִיטֵב לִי מִשּׁוֹר פֶּר
מִקֶּרֶן מַפְרִיס:
תְּהִלִּים טָט לֵב
3. פֶּן תִּכְרַת בְּרִית לִי־יֹשֵׁב
אֲחֵרֵי וְחָנוּ אֲחֵרֵי
וְאֵלֵהֶם וְאֵלֵהֶם
לֵאלֹהֵיהֶם וְקָרָא לָךְ
וְאִכְבַּלְתָּ מִזְבָּחוֹ:
שְׁמוֹת לֵד טו

רבינו חננאל

[illegible]

אם בא לומר אחר תפלתו אף בסדר יוה"ב אומר: משמע אצל
באמנע תפלתו לא ומה שנהגו עתה בנעניות צ' וה' שנהגין
להאריך בפסוקי דרשמי ובסליחות בצרכת סלח לנו איכא למימר
לדגור שאני מידי דהוא אהא דאמרין (בכרת ד' לה) אל ישאל
אדם לרכיז לא בג' ראשונות ולא בג'
אחרונות והא קמן שנהגו קרובין בג'
ראשונות אללא לאו שמע מינה לנכור
שאי (י' ה"ג ר"מ א) **מקור** בתיב.
ט' כי אין נראה לו למקין נראה
קין אחת יותר ממקין:
מכי

משמיה דרב אע"פ שאמרו שואל אדם צרכיו בשומע
ומר בסוף כל ברכה וברכה מעין כל ברכה וברכה
שי אמר רב אע"פ שאמרו שואל אדם צרכיו בשומע
בתוך ביתו אומר בברכת חולים ואם צריך לפרנסה
אמר ר' יהושע בן לוי אע"פ שאמרו שואל אדם
בל יאם בא לומר אחר תפלתו אפילו כסדר ויה"כ
ידיהן של עובדי כוכבים קלנדא וסטרנורא וקרטסים
יום הלידה ויום המיתה דברי רבי מאיר וחכמים
בה שריפה יש בה עבודת כוכבים ושאין בה שריפה
אבל יום תגלחת זקנו ובלוריתו ויום שעלה בו מן
האסורין ⁽⁶⁾ ועובד כוכבים שעשה משתה לבנו אינו
ואותו האיש בלבד: גמ' אמר רב חנן בר רבא
קופה סטרנורא ח' ימים לפני תקופה וסימנך יאחור
לפי שראה אדם הראשון יום שמתמעט והולך אמר
סרחתני עולם חשוד בעדי וחזור לתוהו ובוהו וזו היא
השמים עמד וישב ח' ימים בתענית [ובתפלה] כיון
היום שמאריך והולך אמר מנהגו של עולם הוא הלך
ביום לשנה האחרת עשאן לאלו ולאלו ימים טובים
והם קבעום לשם עבודת כוכבים בשלמא למ"ד
זומי זומי חזא יומי אריכי אכתי לא חזא אלא למ"ד
חזא ליה יומי זומי ויומי אריכי [דהוי] זומי כולי
שנברא בו אדם הראשון כיון ששקעה עליו חמה
סרחתני עולם חשוד בעדי ויחזור עולם לתוהו ובוהו
העלי מן השמים היה יושב [בתענית] ובוכה כל
דיו כיון שעלה עמוד השחר אמר מנהגו של עולם
חזא שקרניו קודמין לפרסותיו שנאמר ²ותיטב לה'
⁽⁵⁾ ואמר רב יהודה אמר שמואל שור שהקריב אדם
ה[לו] במזחו שנאמר ותיטב לה' משור פר מקרין
שמע אמר רב נחמן בר יצחק מקרין כתיב ⁽⁵⁾ (אמר)
מה קלנדא וכל העיירות הסמוכות לה משתעבדות
ת או מותרות רבי יהושע בן לוי אמר קלנדא אסורה
מר יאין אסורה אלא לעובדיה בלבד ⁶ תנא כוותיה
דיו רומי עשתה קלנדא וכל עיירות הסמוכות לה
צמח אינה אסורה אלא לעובדיה בלבד ⁽⁷⁾ סטרנליא
אל מלכיהם ויום שהומלך בו מלך לפניו אסור אחריו
שעשה (בו) משתה לבנו אין אסור אותו היום
שי אף אנן נמי תנינא דקתני יום תגלחת זקנו ובלוריתו
יום שייצא בו מבית האסורין ⁽⁸⁾ אין אסור אלא
ו האיש בשלמא אותו היום לאפוקי לפניו ולאחריו
י מאי לאו לאפוקי משעבדיו ש"מ תנא ⁽⁹⁾ רבי ישמעאל
לארץ עובדי עבודת כוכבים בטוהרה הן כיצד עובד
לבנו ויזמן כל היהודים שבעירו אע"פ שאוכלין משלהן
שלהן עומד לפניהם מעלה עליהם הכתוב כאילו
מר ¹⁰ וקרא לך ואכלת מזבחו ואימא עד דאכיל אמר
ואכלת מזבחו מאי וקרא לך משעת קריאה הלכך

מאי. פשיטא דמי שלא גילה היום ושאר עובדי כוכבים שלא עלו
לאותו האיש דמותרין דלא אמרינן מאן? דזכי ממנו ליה
משמע שאתה קרוי לו מעלה אני על אכילתך כאילו הוא מזבח:
כל

ר' יהושע סבר יליפין ממשא. להסדיר שצח תחלה הלך תיפלה
 ו"ח תחלה דליכא שצח בתחלתן: דרב גוצריה. גדולת מעשיו
 וסוכמתו רבה ונאה לו לשבח ולהעדיף בשבחיו של מלך מלכי המלכים
 חבל איניש בעלמא מיחזי כיהורא: מעין כל צרכה וצרכה. אם היה
 משכח תלמודו מאריך בחוץ הדעת
 ואם צעל תשובה הוא מאריך בהרואה
 בתשובה וכן כולן: מרתנ' ואלו
 אידיהן. דאסורין ג' ימים לפניהן:
 קלנדא וסטרנורא. כולו מפרש
 צמרא: ויום הלידה. של מלך עושין
 כל בני מלכותו יום איד משנה לשנה
 ומקריבין וצמים: שריפא. שערפו
 ועליו כלי תשמיש כדרך המלכים: יש
 עבודת כוכבים. כלומר אותו
 היום עובדין עבודת כוכבים והוא לן
 יום איד וכן משנה לשנה כל ימי (ו) צנו.
 וצבל הך דחשבין הכא חשיבי ליה

ואספור ג' ימים לפניה: **חזנ** יום
תגללה זקנו כו'. שאין זמן קצוה
לרבים אלא כל אחד ואחד כשנגלח
ועושה יום אחד. **צלוורו**: כשמספר
הפעמים הרבה מניח צלורית מאחוריו
ומגלחה משנה לשנה ויום שמגלחה
ועושה יום אחד: **ויום שעלה מן היס**.
מקריב זבחים לעבודת כוכבים על
דבר שגלל. וככל הנך אינו אסור אלא
אחוז היום ולא לפניו ולא לאחוריו דלא
שצידי כולי האי: **גמ'** **הה תקופה**.
היא תקופת צבת והיו עושין ח' ימים
לרפועין איד כדלקמן: **וסימנה**. שלא
מחליפין לומר קלנדא קרי אותן דלפני
התקופה: **אחור וקדם לרסני**. אחור
כתבי צרישא ^(א) מתני' נמי הנך דלאחר
התקופה תנא צרישא: **יום שמהמטע**
והפולך. מתשרי ועד טבת: **הא חזא**
ליה יומי אריכי. ביום תקופת תמוז
היה לו לידע שמהמטע של עולם הוא:
שקדנותו קודמותו נפרסותיו. דאמר
מר^(א) כל מעשה צראשית בקומתן
נבראו שור עם קרניו מגדולין וכיון
שיאל ראשו תחלה נמלאו קרנותיו
מקדומות **לפרקותיו** ^(א) **ונוטע** לה'
מסור פר. לאחר דוד ויטע לה'
למלך אחר צדוק שרוב שני דריוני

מסורת הש"ס

(א) וצדק אלפס ליהא ללז
 (ב) ואלפסותם פו יקסל ק"י
 (ג) חיי אישי איש אלפס דנדי
 (ד) ונדינא ונדינא ונדינא
 (ה) ונדינא ונדינא ונדינא
 (ו) ונדינא ונדינא ונדינא
 (ז) ונדינא ונדינא ונדינא
 (ח) ונדינא ונדינא ונדינא
 (ט) ונדינא ונדינא ונדינא
 (י) ונדינא ונדינא ונדינא
 (יא) ונדינא ונדינא ונדינא
 (יב) ונדינא ונדינא ונדינא
 (יג) ונדינא ונדינא ונדינא
 (יד) ונדינא ונדינא ונדינא
 (טו) ונדינא ונדינא ונדינא
 (טז) ונדינא ונדינא ונדינא
 (יז) ונדינא ונדינא ונדינא
 (יח) ונדינא ונדינא ונדינא
 (יט) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כ) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כא) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כב) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כג) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כד) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כה) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כו) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כז) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כח) ונדינא ונדינא ונדינא
 (כט) ונדינא ונדינא ונדינא
 (ל) ונדינא ונדינא ונדינא

גליון הש"ס

גמ' אע"פ שאמרו שואל
אדם צרכיו בשומע
תפלה. עי' תענית יד ע"ב
ברש"י ד"ה בשומע תפלה
וה"ע: שם קלדרא
אסורה. פירש"י שמיאזם
לרומי להקריבן בני רומי.
ק"ל הא הו' לפני דלפי
דשרי בדלקמן דף ד ע"א
וה"ע: בגרסא יו"ד סי'
קלט ס"ק לב:

הגהות הב"ח

(א) במשנה מביא
האסורין (ועובד כוכבים
שעבד משנה לבנו) תאמר
ע"פ ס"א אין זו משנה:
(ב) גבי מקרין מפרדי
ברישא מקרין וחדר
מפרדי אמר כל"ל וזאת
היא נמקח: (ג) שם מביא
האסורין ועובד כוכבים
שעבד משנה לבנו אין
אסור אלא. י"ב ק הוא
קבא: (ד) רש"י ד"ה י"א
ה וכו' כל ימי (בנו) ח"ס
וי"ב ס"א בביחור:
(ה) ד"ה אסור וכו'
ובמתניתין נמי האדי
לדלחר המקומה:

הגהות הגר"א

[א] גמ' אלא לעוצדיה
בלבד סטרנליא נמחק צ'
נקודות ההפסק (שצדפו")
קודם מלת סטרנליא):

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] תום' ד"ה מקרן כמיז.
כי אין גראה לו דמקרן
גראה קרן אחת יותר
ממקרין. נ"ז ור"ל כי היכי
דמקרין יש לפרש על שם
דבר ר"ל בעל קרנים ה"ג
יש לפרש מקרן או מקרן
נ"ל ודו"ק:

מוסף רש"י

אינו אסור. לשאת ולתת עמו, אלא אותו היום. משום דמקריב הוא היום לעבודת כוכבים ואזיל השתא ומודה (לקמן י').

[illegible]

(א) נראה דל"ל יום שמתמעט והולך ואליבא דמ"ד בניסן נברא העולם מ"מ עדיין לא ראה יום קצר כולי האי.